

Neformalus ugdymas (papildomos edukacinės programos) pasižymi tikslingu poveikiu, tačiau jis nėra apibrėžiamas ir prognozuojamas. Ši veikla turi psichologinio pobūdžio privalumų. Nėra vaikams primestų gniuždančių ryšių. Visiems veiklos dalyviams keliami vienodi reikalavimai. Papildomas ugdymas ypatingas tuo kad jis veikia asmenybę neturėdamas išankstinio tikslingumo elementų. Vaikas net nejaučia, kad yra veikiamas mikro ir makro aplinkos. Papildomo ugdymo sistema sudaro puikias galimybes maksimaliai integruoti visų ugdymo veiksmų poveikį asmenybei. Bene svarbiausia jo funkcija yra vaiko socializacija t.y. įaugimas į konkrečią sociokultūrinę terpę. Per socializaciją vaikas mokosi veikti kaip visuomenės narys, mokosi gyventi su kitais.

MB „Mažųjų ugdymas“

Vadovė Rasa Jurevičiūtė – Buikienė

Pristato pramogines - edukacines programas 3-10m vaikams

„Mano kepaliukas“

„Linas rengia ir maitina“

„Velykinis margutis“

„Kalėdinė pasaka“

„RoboTukas N4“

Pristato pramogines- edukacines programas 1-3m vaikams

„RoboTukas N1“

Kad vaikas būtų sėkmingai ugdomas, **privalome užtikrinti keletą pagrindinių veiksnių ir poreikių**: saugumą, kasdieninę dienotvarkę, pasitikėjimą vaiko geba, iniciatyvos skatinimą, žaidimą.

Siekiant užtikrinti vaikų fizinį bei emocinį saugumą, programos yra vedamos vaikams gerai pažįstamoje aplinkoje (darželio salėje, grupėje ar kt. įprastoje vietoje), kartu dalyvaujant ir auklėtojoms ar kitam darželio personalui, kuriuo vaikai pasitiki. Programos dalyviai niekur nevyksta ir praktiškai nėra keičiama dienos darbotvarkė.

Pagal prigimtį, kiekvienas vaikas ugdomasi pats, bendraudamas su bendraamžiais draugais ir mokydamasis iš vyresniųjų. Todėl MB „Mažųjų ugdymas“ nusistatė šiuos edukacinių programų **prioritetus**:

1. Skatinti kiekvieno individo kūrybiškumą
2. Pastebėti tobulėjimą
3. Užtikrinti savarankiško darbo galimybę.

Nustatyti šie **tiksiai ir uždaviniai**:

1. Susipažinti su duonos atsiradimo keliu, išmokti užmaišyti tešlą, suformuoti kepalą (programa „Mano kepaliukas“).
2. Sužinoti lino istoriją nuo sėmenų iki drabužių. Žinoti, kada vartoti linų produktus. Išmokti pasigaminti lininių servetėlių (programa „Linas rengia ir maitina“).
3. Susipažinti su pavasario šventės – Velykų tradicijomis ir papročiais. Sužinoti kokiomis spalvomis ir kodėl marginami margučiai. Pasigaminti saldų margutį (programa „Velykų margutis“)
4. Sužinoti Advento prasmę. Pažinti prieskonius, naudojamus meduolių tešlai. Pasigaminti Kalėdinį meduolį (programa „Kalėdinė pasaka“).

Pasiekimų aprašas:

Po programos „Mano kepaliukas“ dalyviai sugebės: skirti juodą ir baltą duonas, išvardinti duonos tešlos ingredientus (miltai, druska, cukrus, vanduo), nupasakoti duonos atsiradimą nuo miltų iki kepaliuko, tam tikroje situacijoje taikyti patarles. Mokės nusakyti produktų skonį (saldus, kaip cukrus; rūgštus, kaip citrina; sūrus, kaip druska...), masės konsistenciją (kieta- minkšta), temperatūrą (šilta- šalta), Grupė vaikų taps bendruomeniškesni, drąsiau reikš savo nuomonę, išmoks džiaugtis savo ir kitų pasiekimais.

Po programos „Linas rengia ir maitina“ dalyviai sugebės: pažinti linų sėmenis, nusakyti, kam jie vartojami. Vaikai žinos, kad linas – augalas iš kurio gaminami siūlai ir audžiamos medžiagos. Gebės iš audinio skiautelės, pešiojimo būdu, pasidaryti rankdarbį. Mokės paniūniuoti aukštaitišką linų rovimo dainą. Dalyviai nesidrovės pasiūlyti savo pagalbos tam, kuriam nesiseka. Grupė taps draugiškesnė.

Po programos „Velykinis margutis“ dalyviai žinos didžiausios pavasario šventės pavadinimą. Gebės išvardinti pagrindines kiaušinių marginimo spalvas ir žinos jų reikšmes. Mokės pamėgdžioti gandrą. Gebės išvardyti keletą skraidančių ir neskraidančių paukščių bei gyvūnų pavadinimų. Gebės pritaikyti

senųjų tradicijų papročius namuose.

Po programos „Kalėdinė pasaka“ dalyviai gebės išvardinti keletą meduolių prieskonių, atskirti juos iš grupės. Sugebės įvertinti ir išreikšti savo karščiausius norus. Supras draugystės svarbą. Mokės lipdyti Kalėdinius meduolius iš tešlos ar išgauti jų formą iš plastilino.

Programos metu **ugdamos pažinimo** (leidžiama tyrinėti ir atrasti, daryti išvadas), **komunikavimo** (išklausoma nuomonė, jai argumentuotai prieštaraujama arba pritariama), **meninė** (įsivaizduojama, kuriama, grožimasi) **kompetencijos**.

Programos vedėja žaidimo ir vaidybos pagalba **smagiai ir kūrybingai** įtraukia vaikus į darbą, **padrąsindama** ir pati atlieka vaikams siūlomas užduotis. Darbo metu **pripažįstamas** kiekvieno **vaiko individualumas**, nei vienas vaikas neverčiamas daryti to, ko jis nenori ar nesugeba.

Programos metu įvairiose situacijose **skatinamas vaiko mąstymas**, tam tikru metu užduodant klausimus, kurie reikalauja:

mąstyti greitai, išsakyti daug idėjų per ribotą laiką (pvz. programoje „Mano kepaliukas“, vedėja užduoda klausimą: su kuo valgoma duona? Galimi atsakymai: su sriuba, su sviestu, su dešra...);

mąstyti lanksčiai, pažvelgti į reiškinį įvairiais aspektais (pvz. programoje „Mano kepaliukas“, vedėja užduoda klausimą: su kuo valgoma duona? Galimi atsakymai: gaminti karštą sumuštinį, valgyti su pienu ir medum... Kodėl mums reikalingos rankytės? Galimi atsakymai: susitvarkyti žaislus, laikyti šaukštą ir duoną, kai valgai...)

mąstyti originaliai, ugdyti gebėjimą pateikti savo siūlymus (pvz. programoje „Mano kepaliukas“, vedėja užduoda klausimą: kaip pamaitinti vilką, kad jis nenukąstų rankos? Vaikai siūlo atsakymą: pamauti duoną ant šakelės, susitarti su vilku, kad jis elgtųsi gražiai...).

Programos **ugdo vaikų savidiscipliną**: mokome būti vieningais, dalintis skaniausiu kąsneliu su savo artimu (pvz. programoje „Mano kepaliukas“ vaikai neišduoda draugų vilkui, neleidžia jam „suėsti“ auklėtojos, o iškeptą bandelę nešasi į namus, kad pasidalintų visa šeima).

Siekiame puoselėti **tautines tradicijas** per smulkiąją tautosaką (pvz. programoje „Linas rengia ir maitina“ pasakojama lietuvių liaudies pasaka „Apie lino kančią“, programoje „Velykinis margutis“ mokomės erzavimo „Gandrai gandrai ga ga ga“), prisimename lietuvių **papročius** (pvz. programoje „Velykinis margutis“ aiškinamės spalvų reikšmes, sūpimosi, šlakstimosi vandeniui prasmę...), ugdome **meilę savo krašto kalbai** (pvz. programoje „Linas rengia ir maitina“ dainuojama ne tik bendrine lietuvių kalba, bet ir tarmiškai – aukštaitiška daina „Aš pasėjau du liniuku“), kartu **laviname klausą**, balsą, dainavimo įgūdžius. Skatiname **žingeidumą** domėtis buitimi (pvz. programoje „Mano kepaliukas“ kepama duonelė, programoje „Linas rengia ir maitina“ iš lino stiebelio gaminamas lino pluoštas, daromos lininės servetėlės) bei puoselėti tautiškumą šeimoje ir bendruomenėje.

Užsiėmimo metu skatiname vaiko savarankišką mąstymą, **vertiname** jo **pastangas** rasti sprendimo būdą (pvz. programoje „Kalėdinė pasaka“ vaikai savarankiškai randa atsakymą, kas yra laimė ir kur jos ieškoti). Programos metu **atsikleidžiame kasdieninius ugdymo pasiekimus** (pvz. programoje „Kalėdinė pasaka“ dainuojamos darželyje išmoktos dainelės ar deklamuojami eilėraščiai, programoje „Velykinis margutis“ žaidžiamas žaidimas „skraido- neskraido“). Auklėtojos turi galimybę stebėti vaikų elgesį, analizuoti vaikų polinkius, interesus. Programa – puikus metas įsiklausyti į vaikų išsakomas mintis, pastebėti nerimą ar baimes ir vėliau, esant reikalui, pratęsti pokalbį grupėje ar su specialistu (pvz. programoje „Kalėdinė pasaka“ išsakomi karščiausios troškimai stikliniam fejso rutuliukui).

Veiklos metu **lavinama smulkioji motorika** (pvz. programoje „Linas rengia ir maitina“ pešiojami servetėlės siūlai...), **kalbos supratimas** (pvz. programoje „Mano kepaliukas“ aiškinama, kad „indas retu dugnu vadinamas rėčiu“, programoje „Linas rengia ir maitina“ aiškinama, kad medžiaga, pagaminta iš lino vadinama linine...), **sensoriniai įgūdžiai** (programoje „Mano kepaliukas“ tyrinėjami miltai ir tešla, programoje „Linas rengia ir maitina“ – aiškinamės skirtumus tarp šiurkščių pašukų ir švelnaus šukuoto lino) ir **akių-rankų koordinacija**.

Mūsų **tikslas- plėsti vaikų akiratį** (pvz. programoje „Mano kepaliukas“ į švarų rankšluostį vyniojamas lauknešėlis, nes senovėje nebuvo pusryčių dėžučių, šiandien lininiai rankšluosčiai puošia virtuves ir suteikia jaukumo), **ugdyti socialinius įgūdžius** (pagalba ir patarimai draugui), **mokyti pažinti ir atrasti senosios kultūros tradicijas šiandieniniame gyvenime** (pvz. programoje „Linas rengia ir maitina“ vedėja pasipuošusi šiuolaikiškais lininiais rūbais; vaikai prisimena, kad tėveliai taip pat turi lininių marškinių ar suknelių; programoje „Velykinis margutis“ mokomės kiaušiniavimo ketureilio).

Programos vedėja neturi jokių išankstinių nusistatymų, tad vaikai veiklos metu gali pristatyti ir atskleisti save nekasdieniškai.

„RoboTuko N4 ir N1“ programose vaikai iš arti supažindinami su stebuklingu šiuolaikinių technologijų pasauliu. Programose naudojama priemonė (robotas humanoidas) – Prancūzijos mokslininkų kūrinys, skirtas būtent vaikų auditorijai. Programų metu vaikai mokosi bendrauti su robotu, suprasti jo veikimą, įvertinti žmogaus ir robotų bendravimo galimybes, atrasti ir įgyti naują patirtį. Programa skatina vaikų domėjimąsi robotikos pasauliu, jos metu vaikai betarpiškai dalyvauja: kartu žaidžia įvairius žaidimus, spėlioja mįsles, klauso roboto pasakojimų, su juo kalbasi, sportuoja. Jie ne tik pamato, kad robotas elgiasi beveik kaip vaikas, t.y. kaip jie, bet ir įsitikina, kokias plačias galimybes atveria robotų pritaikymas gyvenime. Patirti, kad robotas po programos tapo nauju draugu vaikams – ypač svarbu. Neįtikėtinos roboto galimybės palaikyti ryšį su vaikais bei pedagogais turi teigiamą poveikį vaikų supratimui apie juos supantį pasaulį, skatina būti atradėjais – smalsiais, žingeidžiais ir šiuolaikiškais. Juk jiems užaugus juos sups nesuskaičiuojama galybė įvairios paskirties robotų - jų nuolat daugėja. Tad domėtis tuo nuo pat mažens ir skatiname.

MB „Mažųjų ugdymas“ paruoštos neformaliojo ugdymo programos atitinka Neformaliojo vaikų švietimo koncepcijos uždavinius ir principus.

Plačiau:

Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=421877

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=395105&p_query=&p_tr2=

„Švietimo teisės aktai nenumato, kad neformaliojo ugdymo programos būtų vertinamos, sertifikuojamos ar kitaip nustatomos jų atitiktys“

Švietimo ir mokslo ministerija

Neformaliojo ugdymo ir švietimo pagalbos skyrius

Vyr. specialistė Aušra Birietienė

Rekomenduoja:

Soc. Pedagogė

Logopedė

Pradinio ugdymo pedagogas

Ikimokyklinio ugdymo pedagogas